

Konkurs Geograficzny
dla uczniów szkół podstawowych województwa zachodniopomorskiego
w roku szkolnym 2018/2019

Etap wojewódzki

Drogi Uczniu!

Gratulujemy Ci wyników osiągniętych na etapie rejonowym.

Przed przystąpieniem do pracy z testem **zakoduj swoje dane na karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych, a także wpisz swój kod na karcie odpowiedzi do zadań otwartych**, zgodnie z poleceniem komisji konkursowej.

Za chwilę będziesz rozwiązywać test, który składa się z **35 zadań**. Punktacja za każde zadanie jest podana przy jego numerze.

Zadania 1-15 to zadania zamknięte. Każde zawiera **cztery odpowiedzi**, z których **tylko jedna jest poprawna**. Znajdź ją i zaznacz wyłącznie na załączonej **karcie odpowiedzi do zadań zamkniętych**. W przypadku pomyłki błędną odpowiedź obwiedź kółkiem i zaznacz nową, poprawną. Jeżeli zaznaczysz więcej niż jedną odpowiedź bez wskazania, która jest prawidłowa, to żadna z nich nie będzie uznana.

Zadania 16-35 to zadania otwarte lub zamknięte. Odpowiedzi na nie udzielaj wyłącznie na **karcie odpowiedzi do zadań otwartych**.

Pracuj spokojnie i uważnie. W czasie rozwiązywania zadań możesz używać linijki i prostego kalkulatora. Na karcie odpowiedzi nie używaj ołówka, gumki ani korektora. Po zakończeniu pracy sprawdź, czy udzieliłeś wszystkich odpowiedzi.

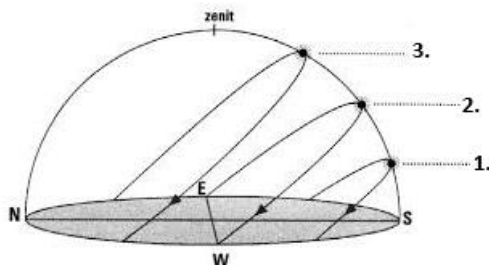
Na rozwiązanie zadań masz **120 minut**.

Powodzenia!

Zadanie 1. (0-1 pkt)

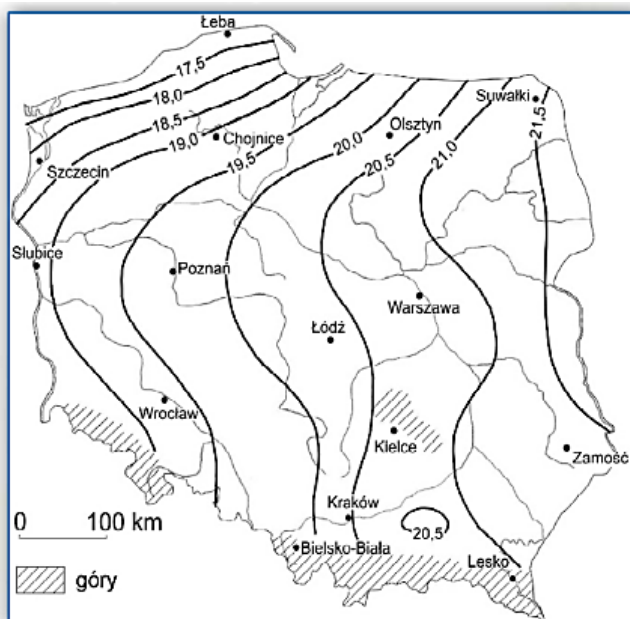
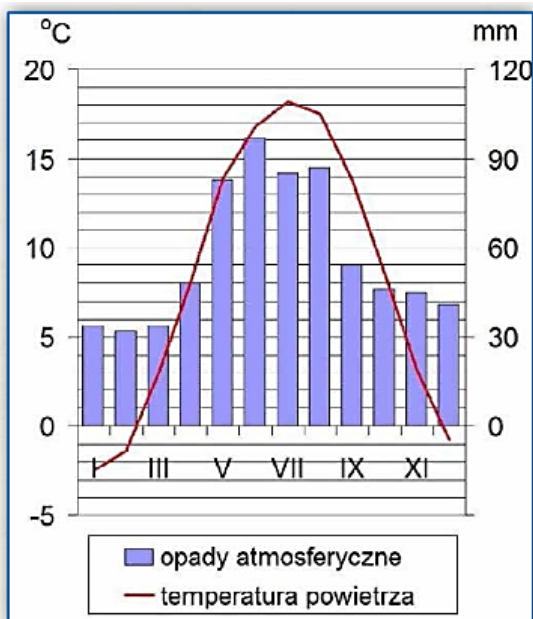
Rysunek przedstawia wędrówkę Słońca nad horyzontem w Polsce, w różnych porach roku. W dniu przesilenia letniego wędrówkę Słońca przedstawia:

- A. pozycja 1.
- B. pozycja 2.
- C. pozycja 3.
- D. żadna z pozycji.

Zadanie 2. (0-1 pkt.)

Mapa ilustruje zróżnicowanie średniej rocznej temperatury powietrza w Polsce z pominięciem obszarów górskich. Klimatogram sporządzono dla jednej z miejscowości, która znajduje się na mapie.

Klimatogram wykonano dla:

- A. Łeby.
- B. Szczecina.
- C. Poznania.
- D. Krakowa.

Zadanie 3. (0-1 pkt)

Lądolód Antarktydy spływający do morza tworzy:

- A. lodowiec szelfowy.
- B. lodowiec cyrkowy.
- C. lodowiec fieldowy.
- D. lodowiec alpejski.

www.garnek.pl

Zadanie 4. (0-1 pkt)

Fotografia przedstawia pewną formę tektoniczną. Zaznacz element deformacji tektonicznej, który na fotografii podkreśla wylot jaskini.

- A. Antyklina.
- B. Synklina.
- C. Zrąb.
- D. Uskok.

www.fbcdn-sphotos-g-a.akamaihd.net

Zadanie 5. (0-1 pkt)

Amonity są skamieniałościami przewodnimi dla:

- A. ery kenozoicznej.
- B. ery mezozoicznej.
- C. ery paleozoicznej.
- D. prekambru.

Zadanie 6. (0-1 pkt)

Wskaż element niespełniający kryterium przyporządkowania.

- A. Bomby wulkaniczne.
- B. Mogoty.
- C. Pumeks.
- D. Lapille.

Zadanie 7. (0-1 pkt)

Fotografie ilustrują dwa rodzaje wąwozów.

Wąwóz lessowy.

www.globtroter.pl

Wąwóz krasowy.

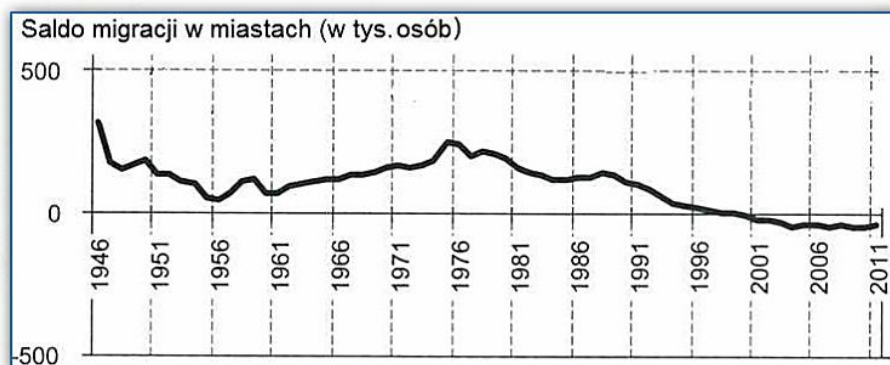
www.telebyszek44.pl

Wskaż czynnik rzeźbotwórczy lub proces, który doprowadził do powstania pokazanych form rzeźby.

- A. Powierzchniowe ruchy masowe.
- B. Wody powierzchniowe.
- C. Wietrzenie fizyczne.
- D. Lodowiec górski.

Zadanie 8. (0-1 pkt)

Wykres przedstawia saldo migracji wewnętrznych w Polsce pomiędzy miastem i wsią.

Spośród wymienionych lat, wskaż rok, w którym saldo migracji na wsi było dodatnie.

- A. 1956 r.
- B. 1976 r.
- C. 1990 r.
- D. 2005 r.

Zadanie 9. (0-1 pkt)

Mapa przedstawia rozmieszczenie jednego typu gleb w Polsce.

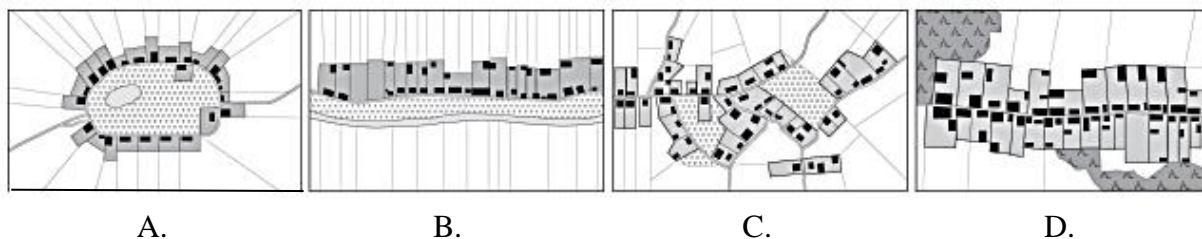

Rozmieszczenie, jakiej gleby ilustruje powyższa mapa?

- A. Czarnoziemy.
- B. Gleby brunatne.
- C. Gleby bielcowe.
- D. Czarne ziemie.

Zadanie 10. (0-1 pkt)

Schematy przedstawiają cztery typy układu zabudowy wsi. Owalnicę ilustruje schemat:

Zadanie 11. (0-1 pkt)

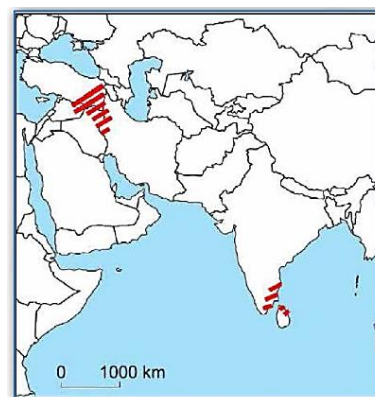
W Ameryce Łacińskiej językiem urzędowym jest:

- A. hiszpański lub angielski.
- B. hiszpański lub portugalski.
- C. angielski lub francuski.
- D. portugalski lub angielski.

Zadanie 12. (0-1 pkt)

Wskaż wspólną cechę obszarów zaznaczonych na mapie.

- A. Większość ludności wyznaje buddyzm.
- B. Zasiadlenie w większości przez ludność arabską.
- C. Większość ludności posługuje się językami celtyckimi.
- D. Zasiadlenie przez naród nieposiadający własnego państwa.

Zadanie 13. (0-1 pkt)

Kraj ten, mimo że największe znaczenia w jego gospodarce mają usługi, jest największym na świecie producentem i eksporterem owczej wełny.

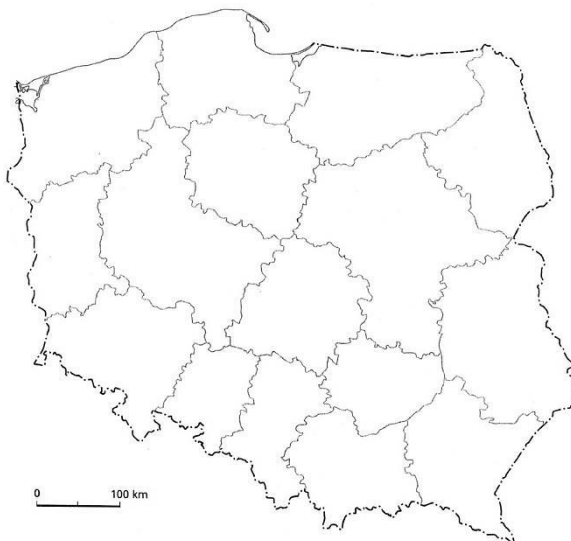
Powyższy opis dotyczy:

- A. Japonii.
- B. Stanów Zjednoczonych.
- C. Chin.
- D. Australii.

Zadanie 14. (0-1 pkt)

Województwo zachodniopomorskie nie graniczy z województwem:

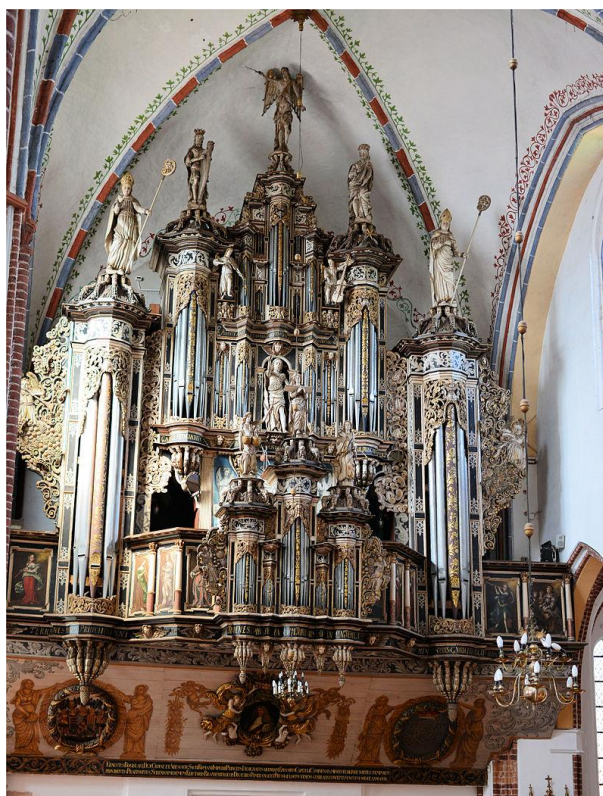
- A. pomorskim.
- B. lubuskim.
- C. kujawsko-pomorskim.
- D. wielkopolskim.

Zadanie 15. (0-1 pkt)

Gotycka katedra pod wezwaniem św. Jana Chrzciciela z jednymi z największych w Polsce organami barokowymi z ruchomymi figurami, pochodzącymi z XVII wieku, znajduje się w:

- A. Gryfinie.
- B. Kamieniu Pomorskim.
- C. Kołobrzegu.
- D. Stargardzie Szczecińskim.

Zadanie 16. (0-2 pkt.)

Turysta odczytał z mapy w skali 1: 50 000, że długość szlaku pieszego, którym może wejść na szczyt góry, wynosi 8 cm. Różnica wzniesień, którą musi pokonać, to 800 m. Człowiek idzie średnio z prędkością 4 km na godzinę, a na każde 100 m wzniesienia potrzebuje dodatkowych 10 minut. Oblicz, ile czasu zajmuje turyście wejście na szczyt.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 17. (0-2 pkt.)

Powierzchnia Gorczańskiego Parku Narodowego wynosi 7040 ha. Oblicz, jaką powierzchnię zajmie ten park na mapie wykonanej w skali 1:200 000.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 18. (0-2 pkt.)

Na podstawie informacji pochodzących z kartki kalendarza uzupełnij zamieszczone niżej zdania. Wpisz znak **X** w odpowiednie kwadraty tak, aby powstały zdania prawdziwe. Wybierz spośród odpowiedzi oznaczonych literami A–F.

A. 22 czerwca	B. 22 grudnia
C. najkrótszy	D. najdłuższy
E. lato	F. jesień

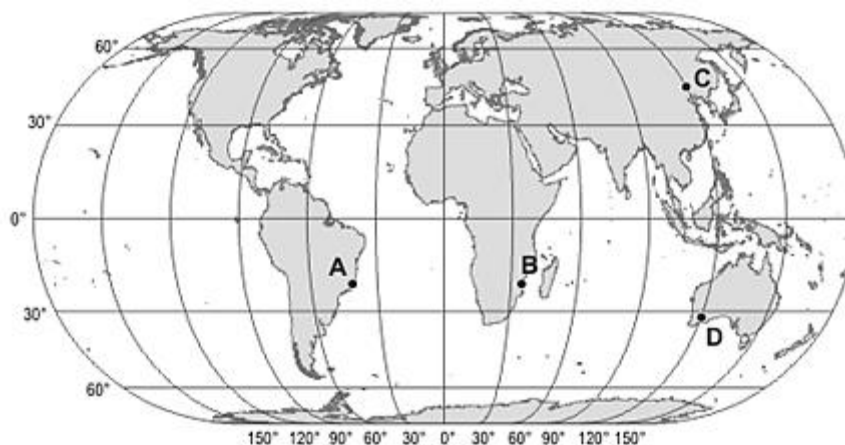
- a) Kartka przedstawia dzień ☐ **A** / ☐ **B**.
- b) Tej doby dzień jest ☐ **C** / ☐ **D** w ciągu roku.
- c) Tego dnia rozpoczyna się astronomiczne ☐ **E** / ☐ **F**.

Dzień 173	
22	
.....	
wsch. ☀	4.15
zach. 🌅	21.01

Zadanie 19. (0-2 pkt.)

Uczniowie w różnych miejscach na świecie rozpoczynają lekcje o różnych porach dnia. Wiele krajów pozostawia decyzję o pierwszym dzwonku i czasie odbywania zajęć władzom lokalnym lub szkołom.

IBE Autor: T. Opach

Założmy, że wszyscy uczniowie zasiadają do lekcji w danym dniu o godz. 8.00 czasu słonecznego.

1. Równocześnie rozpoczną naukę uczniowie mieszkający w miastach oznaczonych na mapie literami: .....
2. Jest to spowodowane tym, że .....
.....
.....

Zadanie 20. (0-2 pkt.)

Oblicz maksymalną wysokość górowania Słońca nad Warszawą (52°N , 21°E).

.....
.....
.....
.....
.....
.....

Zadanie 21. (0-2 pkt.)

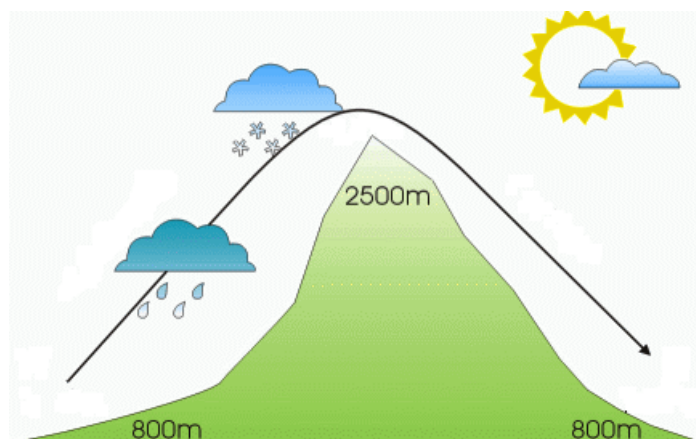
Wybierz (zaznaczając wybraną literę i numer) takie zestawienie informacji, które będzie poprawnym uzupełnieniem zdania.

Zjawisko dnia polarnego, do którego przyczynia się ruch obiegowy Ziemi oraz stałe nachylenie osi ziemskiej do płaszczyzny ekliptyki wynoszące:

A.	23°27'	obejmuje swoim zasięgiem największy odsetek powierzchni Antarktydy w dniu	1.	21 marca.
B.	66°33'		2.	22 czerwca.
			3.	23 września.
			4.	22 grudnia.

Zadanie 22. (0-2 pkt.)

Na schemacie zaznaczono strzałką kierunek wiania wiatru halnego. Uzupełnij zdania, wybierając spośród odpowiedzi A–H, w taki sposób, aby zdania były prawdziwe.

U podnóża gór, skąd wieje wiatr, tworzy się ☐ **A** / ☐ **B**.

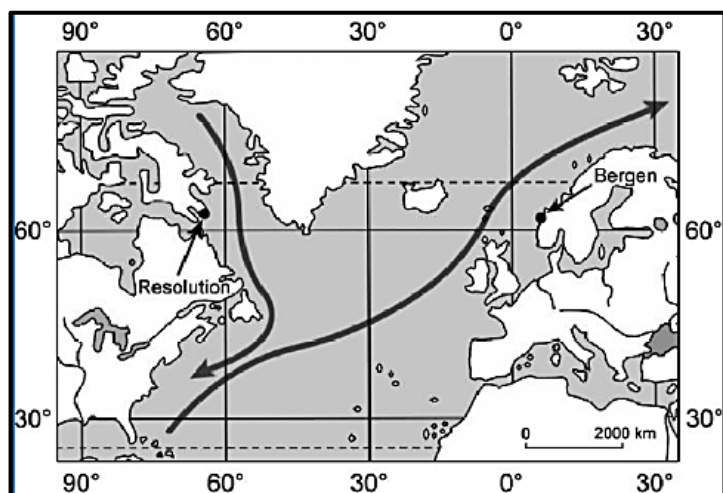
Powietrze, wznosząc się po stoku, ☐ **C** / ☐ **D** o około ☐ **E** / ☐ **F** na każde 100 metrów wysokości.

Po pokonaniu bariery górskiej powietrze opada, jako ciepły, porywisty, ☐ **G** / ☐ **H** wiatr.

A. niż baryczny	B. wyż baryczny
C. ociepla się	D. ochładza się
E. 0,6°C	F. 1°C
G. wilgotny	H. suchy

Zadanie 23. (0-2 pkt.)

Na mapie oznaczono położenie stacji meteorologicznych w Resolution i Bergen oraz prądy morskie, które są przyczyną różnic warunków klimatycznych między tymi stacjami. Uzupełnij tabelę, wpisując wartości wybrane z podanych, aby odpowiadały one zaznaczonym na mapie stacjom.

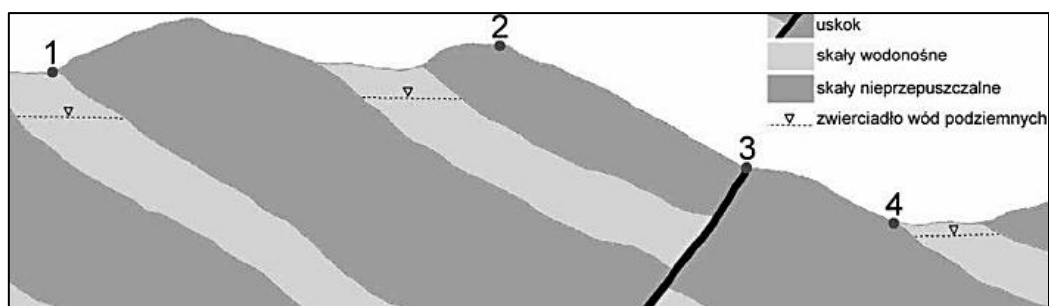
Średnia roczna temperatura powietrza: **7,2°C** oraz **-3,8°C**.

Roczna suma opadów: **408 mm** oraz **1944 mm**.

Stacja meteorologiczna	Wysokość bezwzględna (m n.p.m.)	Średnia roczna temperatura powietrza (°C)	Roczna suma opadów (mm)
Beregen	43		
Resolution	39		

Zadanie 24. (0-2 pkt.)

Na przekroju geologicznym numerami 1-4 oznaczono pewne miejsca na powierzchni Ziemi.

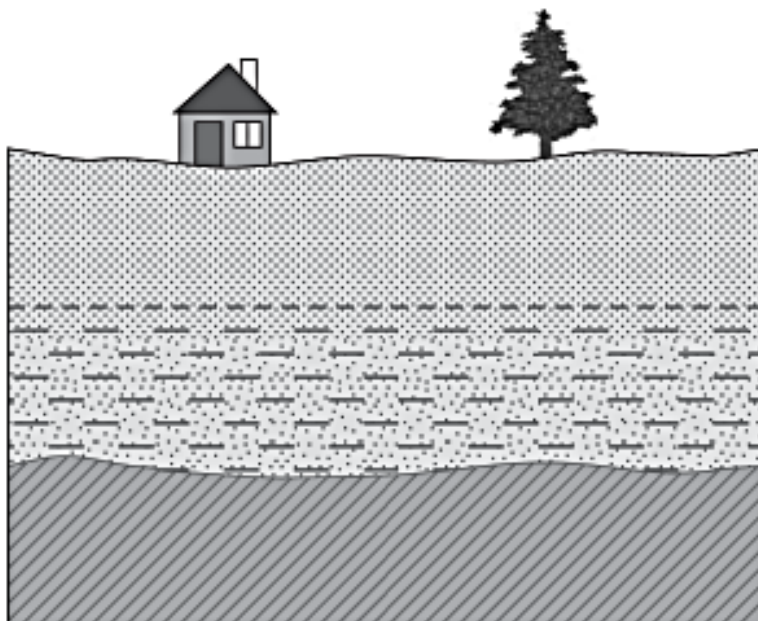
1. Miejsce możliwego występowania źródła oznaczono numerem: .....

2. Taka lokalizacja źródła jest konsekwencją: .....

.....

Zadanie 25. (0-2 pkt.)

Na załączonym schemacie ilustrującym występowanie wód podziemnych podpisz:
warstwę wodonośną, skałę nieprzepuszczalną, zwierciadło wody, warstwę napowietrzoną.

Zadanie 26. (0-2 pkt.)

Fotografia przedstawia rumowisko skalne, składające się z dużych, ostrokrawędzistych głazów, powstałe w wyniku działania niskiej temperatury.

1. Jak nazywa się to rumowisko?

.....

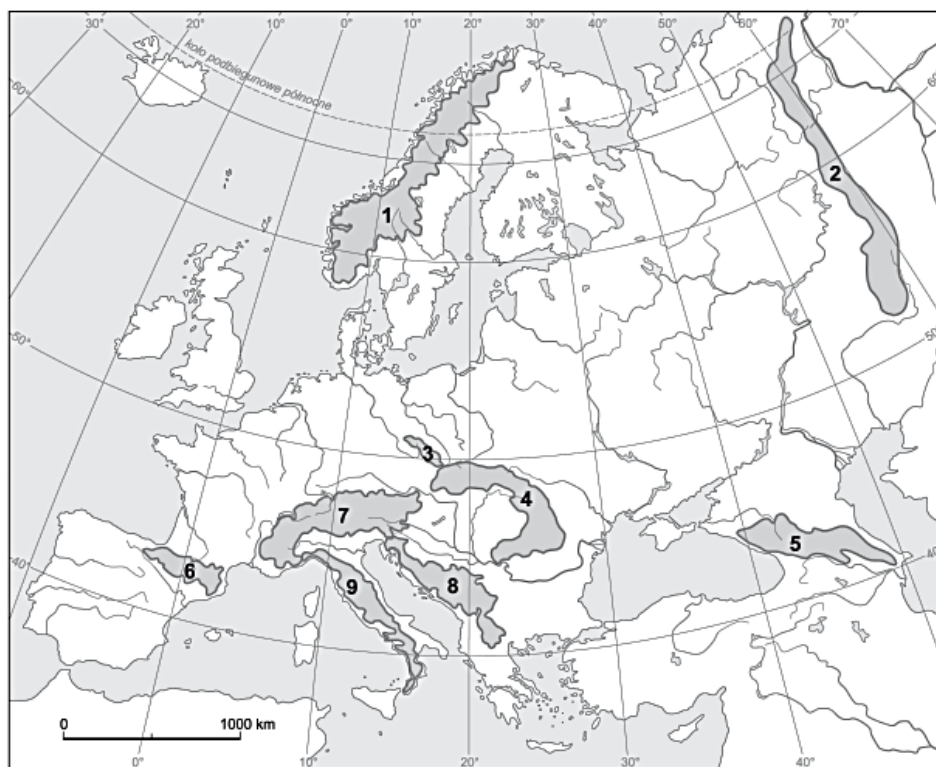
2. Gdzie w Polsce znajduje się najbardziej znane takie rumowisko?

.....

Zadanie 27. (0-2 pkt.)

Na mapie zaznaczono położenie kilku łańcuchów górskich w Europie.

Uzupełnij tabelę.

Nazwa pasma górskiego.	Numer na mapie.
	6
Apeniny	
	3
Kaukaz	

Zadanie 28. (0-2 pkt.)

Ułóż poniższe punkty w odpowiedniej kolejności tak, aby tworzyły chronologiczny zapis geologicznych dziejów Polski. W tym celu wpisz do kwadratów właściwe oznaczenia literowe.

- A. Powstanie pokładów węgla kamiennego.
- B. Złodowacenia.
- C. Powstanie gnejsów Gór Sowich.
- D. Zalewy wód i powstanie wapieni Wyżyny Krakowsko-Częstochowskiej.

wydarzenie najstarsze → wydarzenie najmłodsze

Zadanie 29. (0-2 pkt.)

Uzupełnij tabelę. Rozpoznaj skały na podstawie opisu oraz wskaż regiony ich występowania.

Nazwa skały	Litera odpowiedniego opisu	Cyfra odpowiedniego regionu
Piasek		
Wapień		
Węgiel brunatny		
Sól kamienna		

Opisy skał.

- A. Skała ta należy do surowców energetycznych. Wydobywa się ją metodą odkrywkową.
- B. Skała jest wykorzystywana do produkcji cementu.
- C. Skała ta jest podstawowym surowcem do produkcji szkła. Jest to skała osadowa okruchowa, powszechnie występująca w Polsce.
- D. Skała ta ma zastosowanie m.in. w przemyśle chemicznym i spożywczym. W Polsce wydobywana jest m.in. w postaci roztworu wodnego.

Regiony występowania.

- 1. Wyżyna Krakowsko-Częstochowska,
- 2. Pojezierze Pomorskie,
- 3. Bełchatów,
- 4. Kujawy.

Zadanie 30. (0-2 pkt.)

Uzupełnij tabelę przypisując podane nazwy elementów krajobrazu do wymienionych regionów geograficznych.

Region geograficzny	Charakterystyczne elementy krajobrazu
Pobrzeże Koszalińskie	
Pojezierze Pomorskie	
Wyżyna Lubelska	
Tatry	

Elementy krajobrazu:

- A. Jeziora rynnowe
- B. Jeziora przybrzeżne.
- C. Cyrki polodowcowe.
- D. Wąwozy lessowe.

Zadanie 31. (0-2 pkt.)

1. W podanej grupie państw podkreśl kraje alpejskie.

*Andora – Hiszpania – Austria – Luksemburg – Polska – Szwajcaria –
Rumunia – Lichtenstein – Monako – San Marino.*

2. Który z tych krajów określany jest mianem „finansowego centrum świata”?

.....

Zadanie 32. (0-2 pkt.)

Rozpoznaj typ zespołu miejskiego przedstawionego na załączonej mapie i podaj jego lokalizację.

1. Typ zespołu miejskiego:

.....

2. Lokalizacja:

.....

Zadanie 33. (0-2 pkt.)

Obok zdań prawdziwych wpisz literę **P**, a obok fałszywych – literę **F**.

Prawdziwość zdań oceń na podstawie informacji zawartych w tabeli.

Państwo	Powierzchnia (mln km ²)	Ludność (mln)
Sudan	2,51	40,2
Algieria	2,38	32,5
RPA	1,22	44,3
Libia	1,76	5,8

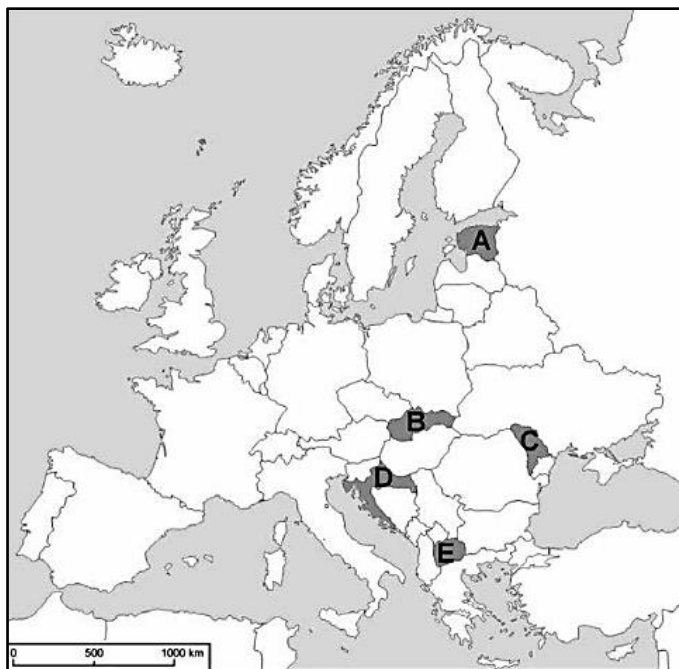
a) Najmniej ludzi mieszka w kraju o najmniejszej powierzchni. ....

b) Największa gęstość zaludnienia występuje w Republice Południowej Afryki. ....

c) Powierzchnia żadnego kraju nie przekracza 2,5 mln km². ....

Zadanie 34. (0-2 pkt.)

Na mapie politycznej Europy oznaczono literami wybrane państwa, które powstały z rozpadu państw federacyjnych w ostatniej dekadzie XX wieku.

Wpisz do tabeli nazwy opisanych państw i litery, którymi oznaczono ich położenie na mapie.

Opis	Nazwa państwa	Oznaczenie literowe
Państwo to powstało po rozpadzie Jugosławii. Od 2013r. należy do Unii Europejskiej.		
Państwo to powstało po rozpadzie Związku Radzieckiego. Jest członkiem NATO.		

Zadanie 35. (0-2 pkt.)

Uzupełnij poniższe informacje dotyczące obiektu przedstawionego na zdjęciu podkreślając właściwe określenia dobrane spośród podanych kursywą.

Lista światowego dziedzictwa UNESCO w Polsce obejmuje 15 obiektów. Ilustracja przedstawia obiekt wpisany, jako ostatni w roku 2017. Są to *Królewskie Kopalnie Soli /Kopalnia rud ołowiu, srebra i cynku*. Obiekt ten znajduje się w *Wieliczce i Bochni/ Tarnowskich Górach*. Jest to obiekt *kulturowy / przyrodniczy*.

